

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
23 augustus 2007		EP/EIS 7098592	

Onderwerp

Verslag van de informele Raad voor Concurrentievermogen van 19, 20 en 21 juli 2007

Mede namens de Minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap informeer ik u hierbij over de informele Raad voor Concurrentievermogen van 19, 20 en 21 juli jl. in Lissabon. De Raad bestond uit twee delen: een onderzoeksdeel en een deel over industrie en MKB. Tijdens beide delen vond een vrije gedachtewisseling plaats zonder besluitvorming. Alhoewel de discussie tijdens de Raad op zich weinig nieuwe elementen bevatte, waren de bilaterale contacten met de Europese Commissie en collega-bewindspersonen uit andere lidstaten zeer nuttig onder andere met het oog op de (formele) agenda voor de Raad voor Concurrentievermogen.

Gedurende het onderzoeksdeel werd gesproken over private en publieke investeringen in R&D en over menselijk kapitaal in wetenschap en technologie. Nederland werd bij dit deel vertegenwoordigd door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Tijdens het tweede deel van de Raad werd gesproken over het MKB en over 'greening the industry'. Gedurende het informele diner op 20 juli jl. werd van gedachten gewisseld over de recente economische groei in de EU. De discussie werd ingeleid door een presentatie van professor Francesco Giavazzi van de MIT en Bocconi Universiteit. Uit de presentatie en discussie kwam naar voren dat de - mede door de Lissabon agenda geïnitieerde - hervormingen hebben bijgedragen aan de verbeterde economische prestaties in de EU. De Minister van Economische Zaken vertegenwoordigde Nederland tijdens het tweede deel.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven

Bezoekadres

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 89 11
Telefax (070) 347 40 81
Email ezpost@minez.nl
Website www.minez.nl

Doorkiesnummer

6275

Telefax

Behandeld door

H. Uijt de Haag / Gideon vd Staaij

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

Onderzoeksdeel van de informele Raad

Het Portugese voorzitterschap leidde het onderzoeksdeel van de informele Raad in met de algemene notie dat de inspanningen die individuele lidstaten leveren om hun R&D-doelstelling van 3% BNP te realiseren ook ten goede komen aan andere lidstaten. Het voorzitterschap benadrukte het belang van een effectievere uitwisseling van beleidsmaatregelen die lidstaten uitvoeren of ontwikkelingen, zodat iedereen kan profiteren van de meest effectief gebleken maatregelen. In de Raad van 22 november 2007 zal het voorzitterschap hierop terugkomen.

Private investeringen in R&D

Het voorzitterschap gaf ter inleiding aan dat er in de EU te weinig vooruitgang wordt geboekt met het verhogen van private investeringen in R&D in het kader van de R&D-doelstelling van 3% BNP in 2010. Zowel op nationaal als op Europees niveau is meer nodig. Het voorzitterschap nodigde de lidstaten daarom uit nationale beleidservaringen uit te wisselen en maatregelen naar voren te brengen die nodig worden geacht om de private R&D-investeringen te verhogen.

Ter illustratie gaven twee ondernemers een presentatie. De ondernemers lichtten hun ervaringen met R&D-programma's toe en gaven vervolgens aan welke maatregelen nodig zijn om private investeringen te bevorderen. De ondernemers brachten als aandachtspunten naar voren: het belang van informatievoorziening voor het MKB, publieke investeringen in grote grensverleggende projecten, intellectueel eigendomsbescherming en het bevorderen van open netwerken tussen bedrijven, universiteiten en kennisinstellingen.

In de discussie die volgde, lag de nadruk enerzijds op het belang van hoog kwalitatief publiek onderzoek voor de private sector en anderzijds op het belang van goede randvoorwaarden om private investeringen te stimuleren. Dit laatste punt werd door Nederland in de discussie gebracht en kon op steun rekenen van onder meer het voorzitterschap, de Commissie en het Verenigd Koninkrijk. Een aantal lidstaten bracht naar voren dat de kwaliteit van publieke R&D en onderzoekers cruciaal is om private investeringen te bevorderen. Daarnaast werd benadrukt dat de financiering van universiteiten zo moet worden vormgegeven dat er meer prikkels komen om concurrentie tussen onderzoekers op universiteiten te bevorderen. Op die manier wordt de kwaliteit van onderzoek verhoogd. Daarnaast zou de mobiliteit van onderzoekers binnen de EU moeten worden verbeterd. Andere lidstaten benadrukten het belang van innovatiebeleid ter bevordering van private R&D-investeringen. Voorts werden diverse nationale beleidservaringen uitgewisseld, van het bevorderen van clustervorming en open innovatie tot het stimuleren van de uitwisseling tussen publieke en private onderzoekers.

Nederland gaf in zijn interventie aan dat private R&D-investeringen essentieel zijn om de R&D-doelstelling van 3% BNP te bereiken. Een cultuur van excellent onderzoek en

excellente opleidingen kunnen bijdragen aan het behalen van de doelstelling. De overheid moet zorgdragen voor goede randvoorwaarden voor private R&D investeringen. Het gaat hier dan om randvoorwaarden voor de commercialisering van technologieën, voor markten met een hoge groei of hoog groeipotentieel, voor de aanwezigheid en mobiliteit van voldoende opgeleide onderzoekers en aan een kwalitatief hoogwaardige publieke kennisbasis. In dat verband zijn betere regelgeving, beperking van de bureaucratie, het bevorderen van mobiliteit van onderzoekers, het bevorderen van ondernemerschap, publiek-private samenwerking en intellectueel eigendomsbescherming zeer belangrijk. Nederland gaf aan dat ten aanzien van intellectueel eigendomsbescherming winst kan worden geboekt door de mogelijkheden voor het vermarkten van intellectueel eigendom in de EU te verbeteren. Op die manier kunnen meer onderzoeksresultaten hun weg naar de markt vinden in de vorm van nieuwe producten en diensten en kunnen ook de academische instellingen en instituten profiteren van intellectueel succes. Ten aanzien van ondernemerschap gaf Nederland specifiek aan dat in vergelijking tot de VS een cultuur van risico nemen in de EU moet worden bevorderd.

Commissaris Potočnik concludeerde dat excellente universiteiten en excellent onderzoek in de EU nodig zijn om de achterstand met de VS te overbruggen. Daarnaast zijn goede randvoorwaarden nodig om private R&D investeringen te stimuleren. Onderzoekers stuiten nog steeds op knelpunten, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt en bij de bescherming intellectueel eigendom. Die knelpunten belemmeren de efficiëntie op de Europese onderzoeksmarkt en zullen door de lidstaten en de Commissie moeten worden geadresseerd.

Publieke investeringen in R&D

Het Portugese voorzitterschap benadrukte wederom het belang van het uitwisselen van nationale beleidservaringen. Het voorzitterschap gaf vervolgens het woord aan professor Fotis Kafatos, voorzitter van de Wetenschappelijke Raad van de Europese Onderzoeksraad (ERC). Deze spreker gaf een presentatie over de ontstaansgeschiedenis van de ERC, de budgettaire omvang in het Kaderprogramma (15%, 1,7 miljard in 2013), en de wijze waarop de organisatie en het beoordelingsproces is vormgegeven. Het devies hierbij is het streven naar eenvoud (met wetenschappelijk excellentie als enige selectiecriteria), flexibiliteit en vertrouwen in de dynamiek van de wetenschap. De eerste oproep van de ERC is bijzonder succesvol geweest, afgemeten aan het grote aantal ingediende voorstellen. Kafatos gaf echter aan dat er enige vertraging is ontstaan in de oprichting van het beoogde Uitvoerend Agentschap voor de ERC, een belangrijk aspect in verband met de autonomie van de ERC ten opzichte van de Commissie.

Als tweede spreker trad de Portugese Staatssecretaris voor Wetenschap, Technologie en Hoger Onderwijs, Manuel Heitor, op. Deze betoogde dat de investeringen in publieke R&D in de Verenigde Staten veel gericht ingezet worden op fundamenteel onderzoek. In Europa gebeurt dit diffuus voor veel uiteenlopende doelstellingen. Het investeren in

een excellente (publieke) kennisinfrastructuur is zijns inziens de beste manier om private investeringen te stimuleren. Daarnaast zijn investeringen in de opleiding van onderzoekers nodig in de context van de mondiale *brain circulation*. Hierbij is van belang dat er consistentie is tussen de financiering van fundamenteel onderzoek en de financiering van het postdoctorale onderwijs. Dit zou bereikt kunnen worden door internationaal opererende onderzoeksscholen ofwel 'graduate school' gezamenlijke master- en doctorale programma's te laten aanbieden. Een dergelijke benadering zou aanzienlijk bijdragen aan de hervorming en aantrekkingskracht van de Europese universiteiten, de opleiding van hoog geschoold personeel en de ontwikkeling van grensverleggend onderzoek.

In de discussie stonden het belang van verhoging van investeringen, het belang van mobiliteit van onderzoekers en de wijze van financiering van publiek onderzoek centraal. Veel lidstaten legden een relatie tussen publieke investeringen en innovatie. Een aantal lidstaten benadrukte dat private R&D het beste kan worden gestimuleerd door het stimuleren van een sterke publieke kennisinfrastructuur. Ook werd in dit verband gewezen op het belang van up-to-date onderzoeksfaciliteiten. Vooral het belang van publiek-private partnerschappen en clustering werd door een aantal lidstaten ingebracht om de publieke instellingen van de juiste prikkels te voorzien. Enkele lidstaten pleitten daarnaast voor het erkennen van de kwaliteits- en specialisatieverschillen die bestaan tussen universiteiten.

Nederland gaf in zijn interventie aan dat de teruggang in het aantal Europese Nobelprijswinnaars al voor WO II is ingezet. Inmiddels is tweederde van de wetenschappelijke doorbraken toe te schrijven aan in de Verenigde Staten uitgevoerd onderzoek. Bij de laatste ronde Nobelprijzen kwamen alle winnaars uit de Verenigde Staten. Ook de Shanghai-index van de 500 beste Hoger Onderwijs instellingen ter wereld is wat dit betreft veelzeggend. In de top van deze index komen nauwelijks Europese instellingen voor. Het gaat hier om een probleem dat veel breder is dan alleen de (hoogte van de) financiering. Er liggen structurele tekortkomingen in het Europese onderzoeksbestel aan ten grondslag. Zo kan jong onderzoekstalent zich onvoldoende onafhankelijk ontwikkelen van zittende hoogleraren. Ook zijn er geringe mogelijkheden voor mobiliteit in Europa. Nederland benadrukte het belang van het verbeteren van het loopbaanperspectief van onderzoekers. De ERC is in dit perspectief een belangrijke Europese vernieuwing. De ERC kan in de toekomst met persoonsgebonden subsidievormen aan (jonge) excellente onderzoekers een belangrijke bijdrage leveren aan de loopbanen van het beste onderzoekstalent in Europa. Door meer nadruk op de ondersteuning van het beste onderzoekstalent wordt meer competitie geïntroduceerd, en zullen zich eerder wetenschappelijke *centres of excellence* vormen die kunnen concurreren met centra in de Verenigde Staten en elders in de wereld. Nederland waarschuwde voor te zware overheidssturing op het wetenschappelijke onderzoek, ook vanuit de EU. Ook in dit opzicht biedt de recente introductie van de ERC, gebaseerd op

bottom-up voorstellen van onderzoekers zelf, een versterking van het Europese onderzoekslandschap.

Commissaris Potočnik benadrukte in zijn conclusie het belang van grotere investeringen in publieke R&D. Europa kan zich niet in loonkosten van andere regio's in de wereld onderscheiden waardoor kennisintensieve activiteiten des te belangrijker worden. De R&D-doelstelling van 3% BNP blijft als streven van onverminderd groot belang. Hiervoor moeten echter de goede randvoorwaarden gecreëerd worden: uitstekend publiek onderzoek, mobiele en goed getrainde onderzoekers en goede marktvooruitzichten. Commissaris Potočnik onderschreef het pleidooi voor financiering van onderzoek op meer competitieve basis. Dit zal leiden tot meer excellentie en kan de negatieve trend wat betreft het aantal Europese Nobelprijswinnaars doorbreken. In dit verband is de oprichting van de ERC als belangrijke mijlpaal te beschouwen. Helaas is er momenteel in EU-verband geen gunstig gesternte als het gaat om oprichting van Europese agentschappen.

Menselijk kapitaal in wetenschap en technologie

Het voorzitterschap had voorafgaand aan de Raad reeds aangegeven tijdens dit onderdeel in te willen gaan op het scheppen van goede voorwaarden op Europees niveau voor het verbeteren van de werving en arbeidsomstandigheden van onderzoekers, het aantrekken van jong talent en de opleiding van (jonge) onderzoekers.

Voor deze discussie had het voorzitterschap twee inleidende sprekers uitgenodigd, namelijk de heer Paul Caro (Académie des Sciences en Académie des technologies in Parijs) en de heer Frédéric Sgard (OECD Global Science Forum). De heer Caro benadrukte het belang van de publieke opinie en rolmodellen om jongeren te interesseren voor wetenschap en technologie. Zowel media, cultuur als onderwijs spelen daarin een rol. Zoals aanbevolen in het recent verschenen Rocard rapport 'Science Now: A renewed pedagogy for the future of Europe' sluit project gestuurd onderwijs goed aan bij het stimuleren van wetenschappelijke interesse bij kinderen. In zijn betoog pleitte hij voorts voor het instellen van een zogenaamde Observatory for Education waarin de ontwikkelingen van het onderwijs in Europa worden gevolgd en bestudeerd. De tweede spreker, de heer Sgard, hield een presentatie over vraag, aanbod en internationale mobiliteit van menselijk kapitaal in wetenschap en technologie. Hij stelde dat de vraag naar menselijk kapitaal in wetenschap en technologie sterker groeit dan de werkgelegenheid. Hoewel wetenschap en technologie onder studenten positief wordt beoordeeld, zien ze een carrière in de wetenschap niet zitten. Interessant is dat uit onderzoek van de OECD blijkt dat de *brain drain* vanuit Europa wel meevalt. Veel Europese onderzoekers keren weer terug. Er is dus eerder sprake van *brain circulation*. Hoewel de mobiliteit van studenten en wetenschappers in Europa groeit, blijkt uit het onderzoek dat Europa hierin achterblijft bij Azië en de VS. Het vergroten van mobiliteit

blijkt sterk samen te hangen met de toegang tot onderzoeksinfrastructuren van topniveau en goede carrièreperspectieven.

Tijdens de discussie werd met name stilgestaan bij het belang van wetenschapseducatie op jonge leeftijd mede naar aanleiding van het recent verschenen Rocard-rapport. In veel landen zijn er projecten om jonge kinderen in contact te brengen en te enthousiasmeren voor de wetenschap. Deze projecten liepen uiteen van een wetenschapsbus, wetenschapsprijzen voor jongeren, televisieprogramma's, de oprichting van wetenschapsmusea en een strategieplan van overheid, scholen én industrie tot het verbeteren van de kwaliteit van docenten. Ten aanzien van de carrièreperspectieven wezen veel lidstaten op het belang van goede en volwaardige carrières voor jonge onderzoekers, de noodzaak om meer jonge onderzoekers bepalende functies te geven binnen universiteiten en kennisinstellingen en het verbeteren van mobiliteitsmogelijkheden.

Nederland hield in zijn interventie een pleidooi voor de mogelijkheid van het meenemen van studiebeurzen naar het buitenland zoals dit in Nederland recentelijk door de Tweede Kamer is goedgekeurd. Het zou goed zijn als andere landen die eveneens over zulke beurzen beschikken, wederkerigheid overwegen. Het voorzitterschap wees in dat verband op het Erasmusprogramma dat één van de prioriteiten van het voorzitterschap is.

Commissaris Potočnik verwelkomde de uitwisseling van *best practices*. Het tekort aan onderzoekers in de EU is een reëel probleem. Europa kent een verhouding van 5,5 onderzoekers per 1000 inwoners, tegen 9,1 in VS en 10,1 in Japan. Ook blijft het aantal buitenlandse onderzoekers achter bij andere landen. Volgens Eurostat is maar 6% van de onderzoekers in Europa niet van nationale oorsprong. Onder andere Zwitserland presteert op dit punt veel beter. De opleiding van onderzoekers begint volgens de Commissaris al op jonge leeftijd. Het Rocard-rapport over het stimuleren van de interesse voor technische studies verdient daarom serieuze aandacht. De Commissaris kondigde dan ook aan op basis van het Rocard-rapport verdere voorstellen te willen lanceren. Daarnaast wil de Commissie bijzondere aandacht geven aan de positie van vrouwen alsmede 'duurzame loopbaanvooruitzichten' voor jonge onderzoekers. In het kader van mobiliteit verwees Commissaris Potočnik met name naar het streven naar gezonde *brain circulation*. De terugkeer van onderzoekers naar de EU zou verder gestimuleerd moeten worden. Het ERA-link netwerk is hiervoor geïntroduceerd. Voor een aantrekkelijk wetenschapsklimaat zijn onderzoeksfaciliteiten van het hoogste niveau en loopbaanvooruitzichten voor onderzoekers van groot belang. Daarnaast onderzoekt de Commissie de meeneembaarheid van sociale rechten.

Industrie- en MKBdeel van de informele Raad

MKB

Het Portugese voorzitterschap heeft het MKB-beleid tot een van zijn prioriteiten gemaakt gezien het belang van het MKB voor groei en werkgelegenheid. Het voorzitterschap leidde de discussie over MKB-beleid in met een presentatie van een discussiedocument. Het voorzitterschap wenste de discussie tijdens deze Raad voornamelijk te richten op de toegang van het MKB tot risicokapitaal en garanties, de concurrentiekracht en internationalisering van het MKB, betere regelgeving en energie-efficiëntie.

Vervolgens presenteerden vier vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven hun ervaringen. De bedrijven wezen in hun presentaties met name op de noodzaak van een flexibele arbeidsmarkt, betere regelgeving en bevordering van innovatie ter versterking van de concurrentiekracht van het Europese MKB op de wereldmarkt.

Commissaris Verheugen nam vervolgens het woord en benadrukte het belang van een modern MKB-beleid. Een modern MKB-beleid zou zich met name moeten richten op de financiering van het MKB, betere regelgeving, het bevorderen van innovatie en energie-efficiëntie. Commissaris Verheugen gaf een vergelijking tussen de prestaties van het Europese MKB en het MKB in de VS. De betere prestaties in de VS zijn volgens de Commissaris te verklaren doordat een cultuur van ondernemerschap en de beschikbaarheid van risicokapitaal in de EU minder goed ontwikkeld is. Zo wordt in de VS een faillissement niet als negatief ervaren. Bovendien wordt ondernemerszin op Amerikaanse scholen en universiteiten door informatie en training bevorderd. De toegang tot risicokapitaal om bijvoorbeeld een onderneming te starten is eenvoudiger in de VS dan in de EU. De uitdaging voor de EU is derhalve ondernemerschap aantrekkelijker te maken en innovatieve financieringsinstrumenten te ontwikkelen voor de start- en groeifase van het MKB. Deze boodschap zal ook terug komen in de Mid Term Review over het Europese MKB-beleid, die de Commissie naar verwachting in oktober van dit jaar zal presenteren.

De discussie in de Raad stond vervolgens in het teken van de uitwisseling van nationale beleidservaringen. Verantwoordelijkheid voor specifiek MKB-beleid ligt primair bij de lidstaten. Actie op Europees niveau dient voornamelijk ter ondersteuning van het nationale beleid van de lidstaten. Een groot aantal lidstaten benadrukte het belang van het stimuleren van innovatie, betere regelgeving en de beschikbaarheid van risicokapitaal voor het concurrentievermogen van het MKB. Op Europees niveau kunnen *benchmarking* en de uitwisseling van *best practices* van nationale financieringsinstrumenten relevante instrumenten zijn. Op deze wijze kan inzichtelijk worden hoe het MKB effectief kan worden geholpen bij de toegang tot risicokapitaal. Voorts wees een aantal lidstaten erop dat aanbestedingsprocedures toegankelijker moeten worden voor het MKB zonder dat het een verstoring effect heeft op de mededinging. Het MKB zou bijvoorbeeld gediend

kunnen zijn bij goede informatievoorziening over aanbestedingsprocedures en het reduceren van de administratieve lasten bij aanbestedingen. Daarnaast moet in de reguliere *impact assessment* van nieuwe regelgeving expliciet aandacht worden besteed aan de gevolgen van het voorstel voor het MKB.

Nederland benadrukte tijdens zijn interventie dat de verantwoordelijkheid voor het MKB-beleid primair bij de lidstaten ligt. Nederland richt zich daarbij op de beschikbaarheid van kapitaal, verlaging van administratieve lasten en de bevordering van innovatie. Ten aanzien van beschikbaarheid van kapitaal voert Nederland een actief MKB-beleid door regelingen beter te richten op de situatie van startende, kleine en snelgroeiende ondernemers. Zo wordt het starten van een onderneming eenvoudiger door verbeterde toegang tot kapitaal door middel van microkredieten en door verruiming van het borgstellingkrediet en innovatiekredieten voor startende ondernemers. Het Kabinet inventariseert, naast de verdere vermindering van de regeldruk, op welke punten een verlicht regime voor werkgevers met weinig werknemers wenselijk is. Ter stimulering van innovatie in het MKB heeft Nederland goede ervaring met een programma zoals SBIR (Small Business Innovation and Research Programme) en de stimulering van clustervorming met grote bedrijven en kennisinstellingen. De EU kan bijdragen aan het MKB-beleid door uitwisseling van nationale beleidservaringen te begeleiden en door het vaststellen van kwantitatieve doelstellingen. Op deze manier worden de lidstaten gestimuleerd om concrete resultaten neer te zetten. Een voorbeeld van een kwantitatieve doelstelling is de maximale tijdsduur voor het opstarten van een bedrijf in de EU, die de Europese Raad in december 2006 vaststelde. Ook is de huidige beschikbaarheid van risicokapitaal voor de cofinanciering van grensoverschrijdende investeringen in het MKB een goede bijdrage op Europees niveau.

Het voorzitterschap concludeerde dat financiering van het MKB, betere regelgeving en internationalisering bepalende factoren zijn voor het concurrentievermogen van het MKB. De Raad voor Concurrentievermogen heeft een belangrijke rol om de effecten van nieuwe voorstellen van de Commissie op de concurrentiekracht van het MKB tegen het licht te houden. Het voorzitterschap streeft naar conclusies over de Mid Term Review van het MKB-beleid in de Raad van 22 en 23 november 2007.

Industriebeleid, klimaat en energie ("greening the industry")

Het voorzitterschap refereerde ter inleiding aan de Mid Term Review van het Industriebeleid van de EU die de Commissie op 4 juli jl. heeft uitgebracht. In deze Mid Term Review wordt gesteld dat de Europese industrie zich sinds 2005 positief heeft ontwikkeld, maar dat het bedrijfsleven nog steeds met een aantal grote uitdagingen wordt geconfronteerd, te weten: globalisering, technologische ontwikkeling en klimaatverandering. Het voorzitterschap wenste zich tijdens deze Raad met name te richten op industriebeleid in relatie tot klimaatverandering en energie. Ter illustratie van

de uitdagingen op dat terrein stond het voorzitterschap stil bij de Europese pulp- en papierindustrie.

Het adviesbureau McKinsey was gevraagd een presentatie te geven over de effecten van de Europese doelstelling voor duurzame energie op de Europese pulp- en papierindustrie. De uitdagingen waar deze sector mee wordt geconfronteerd - zoals de beschikbaarheid van grondstoffen en energie - vragen huns inziens om een geïntegreerde benadering op verschillende beleidsterreinen zoals industriebeleid, energiebeleid, milieubeleid en handelspolitiek.

Commissaris Verheugen gaf vervolgens een presentatie waarin hij het belang benadrukte van het betrekken van het concurrentievermogen van het bedrijfsleven bij onderwerpen, zoals milieu en energie, die in andere vakraden worden besproken. De Europese ambities op het terrein van klimaatverandering bieden kansen om mondiaal marktleider te worden als het gaat om energiezuinige en duurzame producten en diensten. Deze kansen kunnen volgens de Commissaris alleen worden aangegrepen als de industrie nauw wordt betrokken bij de uitwerking van deze doelstellingen. De High Level Group (HLG) voor Concurrentievermogen, Energie en Milieu, met vertegenwoordigers van overheden en bedrijfsleven, speelt dan ook een belangrijke adviserende rol om te komen tot een Europese strategie. Commissaris Verheugen gaf aan dat hij de oproep van deze HLG om te komen tot een geïntegreerde strategie voor een duurzaam industriebeleid zal opvolgen. In de Mid Term Review heeft Commissaris Verheugen aangekondigd om begin 2008 een Actieplan voor een duurzame industrie te zullen presenteren.

De discussie in de Raad concentreerde zich met name op het bevorderen van innovatie en het creëren van zogenaamde 'lead markets', en het belang van de Europese interne markt voor de ontwikkeling van duurzame goederen, diensten en technologiemarkten. De lidstaten spraken steun uit voor de rol van de HLG. In de Raad was overeenstemming over de noodzaak om uitdagingen op het gebied van klimaat en energie en concurrentievermogen op een offensieve en samenhangende wijze vorm te geven in het industriebeleid. Het aangekondigde Actieplan voor een duurzame industrie moet een voorzet hiervoor geven. In dit Actieplan moet het concurrentievermogen van de industrie een prominente plaats krijgen. De coördinatie met ander relevant EU-beleid is van groot belang voor de effectiviteit van het Actieplan. Het klimaat- en energievraagstuk is immers een horizontaal thema dat grote raakvlakken heeft met beleid op gebieden als de interne markt, energie, transport en milieu. Initiatieven als 'lead markets' zouden volgens de Commissie de ontwikkeling van koolstofarme en energiezuinige en duurzame producten en diensten kunnen bevorderen. De meeste lidstaten gaven aan geïnteresseerd te zijn in dit initiatief, maar willen de nadere uitwerking ervan afwachten die de Commissie vermoedelijk dit najaar zal uitbrengen.

Nederland benadrukte in zijn interventie dat de Raad voor Concurrentievermogen een leidende rol heeft als het gaat om de versterking van het Europese concurrentievermogen. De Raad voor Concurrentievermogen is, zoals eerder ook door de Europese Raad bevestigd, de geëigende Raad om de samenhang tussen de initiatieven die aan de concurrentiekracht raken en de betrokkenheid van het bedrijfsleven daarbij te garanderen. Naast onderwerpen zoals de reductie van administratieve lasten en de Lissabon-agenda, geldt dit bij uitstek voor uitwerking van het thema klimaat en energie. De forse ambities op het terrein van klimaat en energie kunnen voor een belangrijk deel worden bereikt door inspanningen van het Europese bedrijfsleven. De overheid zou zich daarbij met name moeten richten op het ondersteunen van het bedrijfsleven in de omslag naar een koolstofarme en hoogwaardige productie. Er kan dan ook, wat Nederland betreft, beter worden gesproken over *'greening with the industry'*. De adviezen van de HLG voor Concurrentievermogen, Energie en Milieu moeten hierbij een belangrijke richtinggevende rol spelen. Verdere kernpunten zijn een gelijk speelveld binnen de EU als ook stimulering van innovatie om het bedrijfsleven in staat te stellen de uitdagingen op het gebied van klimaat en energie aan te gaan. Het creëren van een gelijk speelveld kan onder andere gestalte krijgen door integratie van de Europese energiemarkt, harmonisatie van allocatiemechanismen in het emissiehandelsstelsel (ETS) en strenge Europese emissienormen. De stimulering van innovatie is van belang om een goede positie te verwerven op de wereldmarkt voor energiezuinige en duurzame producten, diensten en technologieën. Het aangekondigde Strategische Energie Technologieplan van de Commissie zal bij moeten dragen aan de verdere ontwikkeling van deze innovaties.

Het voorzitterschap concludeerde dat er draagvlak in de Raad is voor een geïntegreerde aanpak van een duurzaam industriebeleid. De Raad verwelkomt in dat licht het Actieplan van de Commissie voor een duurzame industrie. Het voorzitterschap benadrukte dat in het Actieplan ook aandacht moet worden besteed aan het MKB. Ten slotte gaf het voorzitterschap aan dat de Raad uitkijkt naar een nadere uitwerking door de Commissie van de zogenaamde 'lead markets'. Het voorzitterschap beoogt in de eerstvolgende Raad van 27 en 28 september 2007 conclusies aan te nemen over de Mid Term Review Industriebeleid.